Woensdag 2 Januari 1946 — DAGBLAD — 63 ste Jaargang No. 4699

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Giet. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Schermerhorn somber in een wereld vol optimisme.

Groot Britannie sluit vredesverdrag met Thailand.

Wij zijn allemaal g lijk, zegt Hirohito

EUROPA BEGROET HET NIEUWE JAAR.

Europa heeft het nieuwe jaar met weinig doch met hoop begroet. Weinig Europeanen vierden feest. Sommigen kwamen om van honger. De overigen van de middenklasse bewaarden wat zij hadden en keken grimmig 1946 tegemoet.

In Parijs stonden hele rijen voor de bakkerijen aangezien met ingang van het nieuwe jaar de broodrantsoenering weer is ingesteld. In Boedapest heerst hongersnood. In Berlijn en Wenen hokte de vroegere vijand in woningen die zo goed en zo kwaad mogelijk waren gemaakt van wrakstukken en poogde hij zich warm te houden. In het verstoorde Jerusalem was het kalm tijdens het uitgaansverbod en de stilte werd slechts verbroken door het geratel der pantserwagens. In het centrum van Londen en Parijs heerste er vrolijkheid, doch in de meeste woningen bleef men nuchter. Over het gehele verwoeste vasteland was er hoop.

„Het jaar 1946 zal het winnen en de vrede zien", zeide De Gaulle vol vertrouwen tot het volk in een radiorede. De Berlijnse nieuwsbladen begroetten het nieuwe jaar als een keerpunt naar een „beter Duitsland".

De Britten, wier voedsel, kolen, manufacturen en kleren nog steeds gerantsoeneerd zijn, hoopten op verlichting in 1946 als gevolg van de voorgestelde Noordamerikaanse lening en de hervatting van de uitvoer op grote schaal.

De Belgische Premier Achille van Acker kondigde de overwinning aan in — wat hij noemde — „België's strijd om kolen", een strijd om voldoende brandstof te produceren teneinde warm te blijven. Ook deed hij een oproep tot zijn landgenoten om „de strijd van de invoer" te winnen in 1946, teneinde de economie van het bevrijde land te herstellen.

Koning Michael zeide tot zijn volk in een radiorede, dat het nieuwe jaar betere tijden voor Roemenië belooft mede te brengen.

Slechts Nederlands Schermerhorn liet een sombere toon horen tussen de nationale leiders die bij de jaarwisseling spraken. Hij zeide: „De oorlog is voorbij doch de vrede wil nog niet komen. Gaan de stuiptrekkingen die wij aanschouwen gepaard aan de geboorte van een nieuwe wereld waarin wij in vrede kunnen leven — of zijn zij nieuwe uitingen van dezelfde geest welke Wereldoorlog II ontketende?"

In de landen die gekweld worden door herinneringen aan de bezetting, in steden en dorpen die bijna weggevaagd werden door bommen, in hoofdsteden die gefolterd worden door tekorten en rantsoeneringen, in gezinnen die door de oorlog en echtscheidingen zijn opgebroken, in families die de oorlogsdoden betreuren, was de gedachte en de hoop hetzelfde toekomst kan en moet de verschrikkingen van het verleden niet brengen.

Sommige van de mannen die beschuldigd worden van verantwoordelijkheid voor het verleden brachten Oudejaarsavond al biddende door in de gevangenis van Neurenberg. (Londen, (AP) 1.1).

SENSATIONELE VERKLARING VAN HIROHITO.

Keizer Hirohito van Japan heeft in een keizerlijk recript gezegd, dat het een „vals begrip" is om te denken dat de keizer „goddelijk" is. Dit is een sensationele uitlating welke geen enkele Japanse keizer vóór Hirohito heeft gedaan. Hij zeide ook tot zijn onderdanen, dat zij niet bestemd zijn om de wereld te regeren doch de gelijke zijn van alle anderen.

HIROHITO.
Weer gewoon mens.

Ook gebruikte de keizer voor het eerst het woord „nederlaag" en gaf hij uiting aan zijn bezorgdheid over de groeiende radicale tendensen.

Generaal MacArthur gaf zijn grote tevredenheid te kennen toen hij vernam van het keizerlijk rescript. „De verklaring van den keizer maakt grote indruk op mij", zeide hij. „Hierdoor neemt hij een leidend aandeel in de democratisering van zijn volk" (Tokio, (AP) 1.1).

HITLERS WILSBESCHIKKING VERWEKT FURORE.

Hitlers wilsbeschikking waarin zowel Himmler als Goering worden beschuldigd van verraad ten opzichte van den Führer verwekte een furore onder de twintig aartsnazies die in de gevangenis van Neurenberg zitten voor hun berechting als oorlogsmisdadigers. (Neurenberg, (AP) 31.12).

NOGMAALS: OVER HITLERS DOOD.

Het volledige verhaal omtrent de ontsnapping van drie koeriers uit de Rijkskanselarij te Berlijn met Hitlers wilsbeschikking werd verteld door een officier van de Britse inlichtingendienst, die zeide dat er thans geen twijfel meer over bestaat dat de Führer overleed in de schuilkelder onder de Rijkskanselarij. Een uitvoerige ondervraging van alle personen die Hitlers laatste uren meemaakten heeft tot dit besluit geleid.

Op grond van de getuigenverklaringen stierf Hitler omstreeks 15 uur op 30 April na ongeveer 36 uur getrouwd te zijn geweest met Eva Braun.

Men gelooft dat het huwelijk voltrokken werd op 3 uur in de ochtend van 29 April. Onmiddellijk na de huwelijksplechtigheid dicteerde Hitler zijn persoonlijke en politieke wilsbeschikkingen aan zijn secretaris en kort na 10 uur werden drie betrouwbare koeriers uit de schuilkelder gezonden met instructies dat een hunner een afschrift zou brengen naar Admiraal Doenitz in Flensburg en een ander naar Veldmaarschalk Schoerner die toen nog tegenstand bood in Praag. Het derde afschrift zou moeten worden bewaard voor het nageslacht. Een telegram werd aan Doenitz gezonden om hem op de hoogte te stellen van de documenten en de officier zeide, dat deze telegrammen de eerste aanwijzing waren die de Britse inlichtingendienst kreeg omtrent het bestaan van Hitlers testamenten.

De koeriers bereikten echter nòch Praag, nòch Flensburg, hoewel tot begin December geen spoor van hen gevonden werd niettegenstaande een intensieve speurtocht in de Britse en Noordamerikaanse zones.

De Britse officier zeide, dat Martin Bormann vermoedelijk gedood werd tijdens een algemene poging om uit de Rijkskanselarij te ontsnappen nadat Hitler en Eva Braun overleden waren (Londen, (AP) 31.12).

HITLERS ZOON?

Volgens een Reuter-bericht uit Neurenberg heeft de Tsjechoslowaakse politie een twaalfjarige jongen gearresteerd die Hitlers zoon zou kunnen zijn. De jongen draagt de aangenomen naam van Frederick Schultz. Zijn beschrijving klopt met die van de foto van een jongen die in Hitlers paperassen gevonden werd (Londen, (AP) 1.1).

VOORSTEL VAN DE CHINESE REGERING.

De Chinese regering heeft op het plan van de communisten voor een wapenstilstand geantwoord met het voorstel om Generaal George C. Marshall te doen optreden als bemiddelaar en tevens een militaire inspectie-commissie, samengesteld uit Noordamerikanen, te benoemen om ervoor te zorgen dat de bepalingen van een eventuele wapenstilstand worden nageleefd.

GENERAAL MARSHALL
Zal bemiddelen.

De onmiddellijke reactie in buitenlandse kringen te Tsjoengking was, dat er niets was in het aanbod van de regering waar de communisten met reden tegen konden zijn. Natuurlijk zal de goedkeuring van Marshall nodig zijn geweest om dit voorstel te doen.

Deze poging om den Noordamerikaansen specialen gezant in de vredesonderhandelingen te betrekken vond plaats, terwijl Tsjang Kai Sjek den communisten uitnodigde om deel te nemen aan een regering welke China zou verenigen. Men wijst erop, dat de zoon van Tsjang Kai Sjek, Tsjang Tsjin Kuo, op het ogenblik een bezoek brengt aan Stalin in Moskou (Tsjoengking, (AP) 31.12).

PATTERSON GAAT OP REIS.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Robert Patterson is om 7.52 uur per vliegtuig vertrokken van het

PATTERSON
Reis om de wereld.

vliegveld Hamilton, Californië, voor een reis om de wereld teneinde met de Noordamerikaanse bevelhebbers te confereren. De Secretaris van Oorlog zal eerst Honolulu bezoeken. (Hamilton Fild, (AP) 31.12).

CRISIS IN DE SPAANSE SITUATIE.

Diego Martinez Barrio, tijdelijk President van de Spaanse republiek in ballingschap, zeide na zijn aankomst te New York uit Mexico op oudejaarsavond, dat volgens de beste inlichtingen die hem ter beschikking staan, het duidelijk is dat het vraagstuk betreffende de „bevrijding" van Spanje in de laatste phase is gekomen. Martinez Barrio volgde Jose Giral, Premier van de Spaanse republiek, die Zondagmorgen was aangekomen in New York.

Dit is de eerste belangrijke verplaatsing van een regering in ballingschap sedert vele van haar leden hun hoofdkwartier in Mexico opsloegen.

Zij verzamelen zich thans langzaam aan op punten van waar zij gemakkelijk naar Europa kunnen vertrekken. Sommige van de leiders der republikeinse beweging bevinden zich reeds in Parijs; anderen zijn in Toulouse nabij de Spaanse grens. Martinez Barrio wilde blijkbaar niet de critieke phase bespreken, welke blijkbaar bereikt is in de betrekkingen van de Verenigde Staten, Groot Britannië en Frankrijk met de Franco-regering van Spanje.

Hij zeide al dergelijke commentaren aan Giral over te laten.

Giral heeft intussen besprekingen gevoerd met Jose Antonio Aguirre, leider van de Baskische afvaardiging, en andere republikeinse leiders in de Verenigde Staten. (New York, (AP) 1.1).

LAATSTE U.S.A.-TROEPEN UIT IRAN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Buitenandse Zaken James F. Byrnes maakte op een persconferentie bekend, dat de laatste Noordamerikaanse troepen Iran verlaten hebben overeenkomstig de belofte om zich vóór 1 Januari uit dat land terug te trekken. Er zijn nog Britse en Russische troepen in Iran, die vermoedelijk niet vóór 2 Maart heen zullen gaan. (Washington, (AP) 31.12).

VREDESVERDRAG MET SIAM.

De Britse regering maakte bekend, dat het vredesverdrag met Siam te Singapore getekend is. Siam zal zijn verzamelde surplus van rijst tot een maximum van anderhalf millioen ton aan Groot Britannië afstaan en voorts Groot Britannië toestaan om alle rijst die binnen de volgende 21 maanden in Siam geproduceerd wordt — behalve wat het zelf nodig heeft — op te kopen.

Siam zal zich houden aan de internationale overeenkomst voor de productie en uitvoer van tin en rubber en het lidmaatschap van de Organisatie der Verenigde Landen aanvragen. (Londen, (AP) 1.1).

DE GAULLE DREIGT.

President De Gaulle heeft aan de wetgevende vergadering van Frankrijk medegedeeld, dat, indien zij zou stemmen om het op de begroting aangevraagde bedrag voor de defensie met 20% te verlagen, de regering zal aftreden. (Parijs, (AP) 1.1).

het nieuws van vandaag

Vol hoop is de wereld 1946 ingetreden. Het zou moeilijk zijn deze hoop weer te geven, omdat een ieder natuurlijk zijn eigen wensen heeft, doch als men alles kan samenvatten, kan worden gezegd, dat de mensheid in dit nieuwe jaar de vrede wil gevestigd zien en dat er van alles wat de mens nodig heeft om te leven meer zal zijn dan tijdens het afgelopen jaar.

Verschillende leiders hebben uiting gegeven aan dit gevoelen onder de volken en de meesten bleken optimistisch. Slechts Nederlands Minister-President Prof. Willem Schermerhorn, liet een sombere toon horen, hetgeen niet verwonderlijk is als men in aanmerking neemt, dat het Indonesisch vraagstuk nog steeds niet is opgelost. Wel zijn de besprekingen in Londen ten einde en zal de regering spoedig met een verklaring moeten komen, doch of deze het gewenst resultaat zal hebben, valt niet te voorspellen. De Indonesiërs zijn nog steeds vijandig ten opzichte van de Europese Nederlanders en de gevechten op Java duren nog altijd voort. In de nabijheid van Semarang schijnen de extremisten zich zelfs samen te trekken voor een nieuwe aanval.

Uit het Verre Oosten, waarvan Indië slechts een deel uitmaakt, komen er echter gelukkiger berichten. Zo heeft Groot Britannië de vrede met Thailand getekend te Singapore. Laatstgenoemd land, dat ook wel onder de naam Siam bekend staat, zal binnenkort het lidmaatschap van de Organisatie der Verenigde Landen aanvragen.

Uit Tsjoengking wordt gemeld, dat de Chinese regering de bemiddeling van Generaal George C. Marshall heeft voorgesteld in het conflict met de communisten. Marshall heeft reeds geconfereerd met den communistischen leider Tsjou En Lai, zodat het beste wordt verwacht.

In Tokio heeft Keizer Hirohito een werkelijk opzienbarende verklaring afgelegd. De vorst zeide namelijk, dat er niets goddelijks is in het Japanse keizerschap en dat trouwens alle mensen gelijk zijn. Hirohito hoopt blijkbaar door deze verklaring zijn troon te kunnen behouden. Zo heeft iedereen zijn hoop — behalve dan de oorlogsmisdadigers wier berechting te Neurenberg heden wordt voortgezet.

NAAR VRIJERE WERELDHANDEL.

In Maart a.s. zullen 15 voorname handelslanden in de Verenigde Staten een internationale handelsconferentie houden, welke als voorlooper moet worden beschouwd van de grote handelsconferentie, welke in Juni 1946 in Washington zal worden gehouden.

Frankrijk, de Sovjet-Unie, China, Brazilië, Groot Britannië en alle landen van het Britse gemenebest zullen aan de voorbereidende conferentie deelnemen, teneinde de grondslagen te leggen voor de voltallige conferentie van Juni 1946. De voornaamste taak van de conferentie zal bestaan uit het vaststellen van een conventie voor een internationale handelsorganisatie, welke door de Verenigde Staten is opgesteld, en welke door de Engelsen is aangevuld en goedgekeurd tijdens de huidige Amerikaans-Britse financiële besprekingen. Voorts zullen handelsverdragen moeten worden gesloten tussen de op de conferentie vertegenwoordigende landen. Deze handelsverdragen zouden ten doel hebben de verlaging en afschaffing van voorkeursrechten, de opheffing van kartels, van in- en uitvoersubsidies en van andere middelen, welke de wereldhandel belemmeren.

Van Engelse zijde wordt er echter op gewezen, dat de goedkeuring door Engeland van de door de Amerikanen voorgestelde conventie voor een internationale handelsorganisatie en de deelneming aan de conferentie, afhankelijk wordt gesteld van het succes der Engels-Amerikaanse financiële besprekingen.

V-10 WAS VOOR NEW YORK BESTEMD.

Zweedse spion gearresteerd.

Werner Larssen, een tweevoudige spion, die voorwendde in dienst te zijn van de Geallieerden, is in Stockholm gearresteerd. Larssen was ingenieur bij een Zweedse wapenfabriek en stelde zich met een Engelsen agent in verbinding. Daarop begaf hij zich naar Duitsland, waar hij zijn diensten aan de opsporingsdiensten der Wehrmacht aanbood. Om den nazies vertrouwen in te boezemen moest hij hun geheimen van het Zweedse leger mededelen. Hij werkte mede aan de perfectionnering van de Duitse V-wapens. Volgens hem was de V-10 bestemd voor het bombarderen van Amerikaanse industriën en steden. De bom moest de ruimte, vrij van magnetische invloeden, tussen aarde en maan bereiken waar vandaan zij zonder magnetische hindernissen gestuurd kon worden.

WEER KATHOLIEKE MISSIES IN ABESSYNIË.

Uitsluitend geloofsverkondigers uit kleine landen.

De Negus van Abessynië, keizer Haile Selassie heeft, naar wij in een langdurig onderhoud met Mgr. Matthew, hulpbisschop van Westminster vernamen, verklaard, dat hij der Katholieke missie in zijn land de vrije hand zal laten, mits zij van de missionerende Orden en Congregatiën in kleine landen uitgaat.

De Negus noemde uitdrukkelijk vier landen, waarvan hij bereid was missionarissen toe te laten. Nederland, Noorwegen, België en Ierland.

Mgr. Matthew, die onlangs is teruggekeerd van een reis door Afrika, waar hij de mogelijkheden der missionering onderzocht, heeft een zeer gunstige indruk van deze mogelijkheden in Abessynië gekregen. Het is bekend, dat Abessynië grote mogelijkheden voor het Katholicisme biedt. Vele eeuwen voordat het Christendom in de Noordelijke landen van Europa binnendrong, bezat Abessynië reeds een Aartsbisdom en 6 Bisdommen en had het een koning, die om zijn ijver voor het geloof en de eer der altaren werd waardig gekeurd.

Talrijke stormen van dwaalleer en vervolging vormen sindsdien over dit vroeggekerstende land; het oorspronkelijke geloof is er gehavend, maar niet gebroken uit te voorschijn gekomen. Het Abessijnse Christendom is grotendeels in de Koptische staatsgodsdienst opgegaan, maar het Christendom blijft en verdraagt de prediking der Katholieke missionarissen uitstekend.

Vóór de oorlog waren in hoofdzaak Franse Capucijnen in Abessynië werkzaam. De keizer schijnt thans echter van missionarissen uit grote landen een ongewenste, politieke activiteit te vrezen, zodat hij slechts Katholieke geloofsverkondigers uit de kleinere landen, van welke geen imperialistische strevingen te duchten zijn, wenst toe te laten.

NIEUW LICHT OP HOMERUS.

In een artikel in de Neue Züricher Zeitung vestigt Ernst Howald de aandacht op een boekje van Heinrich Pestalozzi, leraar aan een gymnasium in Zürich, „Die Achilleis als Quelle der Ilias (Eugen Rentsch Verlag, Erlenbach-Zürich 1945), waarin deze naar zijn mening de befaamde Homerische quaestie in een nieuw stadium brengt. Honderdvijftig jaar terug nam men aan, dat de Ilias was samengesteld uit verschillende oudere gedichten van onbekende dichters. Het betoog, dat Wolfgang Schadewaldt hier in 1938 tegenover stelde, opende wel weer de ogen voor den enen dichter Homerus, màar hoe dit inzicht te rijmen is met de vele onbetwistbare winsten der andere theorie, bleef onopgehelderd.

Aan de hand van een vergelijking met de episode van de strijd tussen Achilles en Memnon, een van de gedichten uit de zgn. epischen cyclus, dat gereconstrueerd kon worden, bewijst Pestalozzi nu, dat men hier niet te doen heeft met een navolging — zoals tot dusver geloofd — maar met een voorbeeld van Homerus. Niet gerede gedichten, maar bestaande motieven vormden dan de bouwstoffen van de Ilias, waarin Homerus ze bewerkte op een eigen wijze, die aan zijn eigen persoon en dichterschap ten volle recht deed. Of men het gevondene mag uitbreiden tot een gehele Achilles, is de vraag. In elk geval is hier een weg geopend voor de Homerus-studie om uit de impasse te geraken en de verschillende inzichten opnieuw tot gelding en overeenstemming te brengen.

WAT EUSTATIUS SCHONK.

Voor het C.N.S.

De bevolking van Sint Eustatius stortte weder fls. 1800 in het Curaçaos Nationaal Steunfonds.

In het geheel is door dit kleine eiland reeds fls. 4200 gestort.

Een schitterend resultaat, voorwaar.

De Katholieke Sociale Week. — I.

Katholicisme en Socialisme.

Ver uiteen liggen de begrippen, die door deze beide woorden worden gedekt. Maar een en hetzelfde is het, als men het woord socialisme los maakt van de politiek-economische beweging, die het zich toeëigende. Want tegenover laïcisme, saecularisme en communisme staat de Katholieke Kerk, die wel verre van uitsluitend godsdienstgenootschap te zijn, bedoelt den volken krachtens haar zending godsdienstige en zedelijke leiding te geven. Het is de Katholieke Kerk, die zoals Pater Brada in zijn artikel van jongstleden Donderdag schreef, alle eeuwen door sociologisch werkzaam was. In de loop der vorige eeuw was het sociaal besef toen zover ontlukt, dat het ex professo geformuleerd kon worden door Leo XIII in zijn Rerum Novarum. Het is de katholieke actie van de tijd na Wereldoorlog I, waarin „de deelneming der leken aan het apostolaat der hiërarchie tot uitbreiding van het Godsrijk", naar voren treedt, om zo geheel het openbare leven met de christelijke geest te doordringen.

Onder de auspiciën van de Katholieke Actie van de republiek Cuba wordt thans door de National Catholic Welfare Conference te Washington — een merkwaardige uiting van diezelfde Katholieke Actie — in La Habana een grote inter-Amerikaanse sociale week georganiseerd. Vandaag wordt deze Week geopend en naast enkele figuren, die Europees Nederland vertegenwoordigen, heeft onze eigen Apostolisch Vicarius, die immers wel de „sociale bisschop" genoemd wordt, enkele heren afgevaardigd.

Ook van de Britse Westindische eilanden en van Frans West Indië zijn afgevaardigden aanwezig, zodat het plan van Monseigneur Verriet om ook Nederlands West-Indië, in casu Curaçao, aanwezig te doen zijn, slechts instemming kan oogsten.

Gelijk men weet heeft Monseigneur Verriet afgevaardigd den Voorzitter van de Rooms Katholieke Volksbond, waarin de verschillende takken van sociale werkzaamheid onzer missie zijn ondergebracht, den Heer José M. P. Kroon, alsmede onzen hoofdredacteur Dr. Joh. Hartog. Onze Curaçaose afvaardiging is inmiddels in La Habana aangekomen, waar zij de openingsplechtigheid bijwoonde.

Voor Curaçao heeft deze conferentie grote betekenis. Luttele maanden geleden, toen de pauselijke vertegenwoordiger Monseigneur Paolo Bertoli uit Port-au-Prince hier was, loofde hij het katholiek-sociale werk.

En inderdaad, ook al blijft voortdurende vernieuwing en aanpassing geboden, men kan veilig zeggen, dat katholiek Curaçao geen gek figuur maakt in de naaste omgeving en op ons eigen halfrond. Als een vernieuwing denken wij bijvoorbeeld aan de Mgr. Niewindt-Vereniging, die wellicht op de leest der katholieke actie te schoeien ware.

De katholieke actie als zodanig staat los, zelfs boven de sociale actie, die, hoe voortreffelijk ook, toch meer onmiddellijk materiële doeleinden nastreeft. De katholieke actie beoogt op de eerste plaats het heil der zielen. Zij houdt zich niet op met politieke doeleinden en vereenzelvigt zich niet met een politieke partij, doch verricht ofafhankelijk daarvan godsdienstige en zedelijke arbeid. De betekenis is niet, dat de katholieken zich absoluut buiten het staatsleven moeten houden; integendeel: de katholieke actie streeft ernaar, zoals hiervoor opgemerkt, om het openbare leven met de christelijke geest te doordringen en dus, zoals de Cardinaal-Aartsbisschop van Utrecht, het eens zeide: aan katholieken leidende posities in staat en maatschappij te verzekeren. De katholieke actie houdt zich slechts met de politiek bezig, in zoverre deze een godsdienstige zijde heeft. Uiteraard moet zulks voor elk land afzonderlijk bekeken worden, zie ... van Pastoor Eijsenbeils Brada in zijn voormelde artikel reeds zeide.

Als steun voor het sociale werk der Katholieke Kerk is de katholieke actie onmisbaar. Daarom is, nu de heropbouw van onze deerlijk gehavende wereld begint, dit congres, waar ongeveer 26 landen vertegenwoordigd zijn; van zo eminent belang.

Nieuws van Overal

— De internationale jeugdconferentie heeft besloten, dat de permanente zetel van de wereldfederatie der democratische jeugd te Parijs zal worden gevestigd.

— Naar de Duitse nieuwsdienst in de Britse zone meldt, zullen van de in totaal 8856 straten der stad Berlijn 836 van andere namen voorzien worden. Al die straatnamen zullen verdwijnen, die herinneren aan het nationaal-socialisme, het militarisme en imperialisme.

— De Noorse wisselkoers zal in het a.s. Engels-Noorse monetair verdrag op 20 Kronen per Engels pond worden vastgesteld.

— De met wintergraan bebouwde oppervlakte in de Noordamerikaanse zone van Duitsland zal 95 percent van het normale zijn.

— De goedkoop-geldpolitiek, welke de Noordamerikaanse regering in overeenstemming met de Engelse, verder zal doorvoeren, wordt opgegeven als de oorzaak van de jongste koersstijging in Noordamerikaanse staatsobligaties.

— De Noordamerikaanse staalproductie in October bedroeg 5.620.000 ton (v.j. 7.621.000). Zij is de laagste sedert Mei jl.

— De leen- en pachttransacties, in totaal op 50 milliard dollar geschat, zullen volgens het Noordamerikaanse regeringsplan als volgt geregeld worden: 1e. voor de oorlogsinspanning verbruikte goederen behoeven niet betaald te worden; 2e. de goederen, na VJ-dag geleverd, moeten betaald worden binnen dertig jaar met twee en drie achtste percent rente; 3e. over kapitaalgoederen als locomotieven, machines, e.d., wordt apart onderhandeld. De Verenigde Staten zullen een zeer ruim standpunt innemen, aldus wordt gemeld.

— De bezetting van 16 leden van de Inlichtingendienst, gefusilleerd op 20 Juli 1943, en van 16 leden van de Ordedienst, gefusilleerd op 4 Augustus 1943, heeft met militaire eer onder zeer grote belangstelling plaats gehad op de begraafplaats „Rusthof" bij Amersfoort.

— Frankrijk en Zwitserland hebben een handelsovereenkomst en een financiële overeenkomst gesloten.

— 846 Geheime stokerijen zijn dit jaar reeds in België ontdekt.

— Frankrijks eis voor schadevergoeding aan Duitsland bedraagt 4893 milliard francs (= 24 milliard pond).

— De „News Chronicle" meldt uit Frankfort am Main, dat het eerste grote Duitse oorlogsbedrijf, dat op het Noordamerikaanse demilitarisatie - programma voor Duitsland voorkomt, de rookloze kruitfabriek Kaufbüren, werd opgeblazen.

Volgens bericht uit Tirana heeft de Albanese regering gelast, dat alle Italiaanse religieuzen vóór 15 November Albanië verlaten.

— De Nederlandse Landbouwbank maakte over het boekjaar 1944 een netto winst van ƒ 174.621. Deze wordt gereserveerd tot dekking tegen het te verwachten verlies op een buitenlandse vordering. Er zal dus geen dividend worden uitgekeerd (v. j. 3 pct.).

De bruto ontvangsten van de **Canadian Pacific Railway**, in de maand September bedroegen $ 26.181.444 de uitgaven $ 23.470.604. De netto ontvangsten over de maand September bedroegen dus $ 2.710.840.

De bruto-ontvangsten van de Southern Railway Co. bedroegen in de vierde week van October $ 5.470.000 (v. j. $ 6.743.000), vorige week waren deze cijfers $ 5.097.000 (v. j. $ 7.811.000).

35 MILLIOEN RODE-PAKKETTEN.

De Internationale Commissie van het Rode Kruis te Genève, welke de Nobelprijs voor de Vrede 1944 heeft gewonnen, heeft megedeeld, dat zij tijdens de oorlog 35 millioen pakketten heeft verzonden. 1.280.000 Boeken aan krijgsgevangenen heeft doorgezonden, 620.000 navragen naar personen heeft behandeld en bij de bezorging van 500.000 telegrammen heeft bemiddeld. Haar taak is nog niet ten einde.

NOORDAMERIKAANSE BEDRIJFSRESULTATEN.

De bruto ontvangst van de **Canadian Pacific Railway Co.** bedroegen over de maand September $ 26.181.000 (v.j. $ 27.631.000), en de netto ontvangsten $ 2.711.000 (v. j. $ 3.691.000).

De bruto ontvangsten van **Missouri Pacific RR** bedroegen over de maand September $ 17.597.000 (v. j. $ 19.757.000) en de netto ontvangsten $ 2.337.000 (v. j. $ 3.303.000).

De bruto ontvangsten van de **Chicago Milwaukee St. Paul & Pacific RR. bedroegen** over de maand September $ 2.190.000 (v. j. $ 2.375.000) en de netto ontvangsten $ 108.000 (v. j. $ 234.0000.

De bruto ontvangsten van de **Texas & Pacific Railway Co.** bedroegen over de maand September $ 5.381.000 (v. j. $ 6.790.000) en de netto ontvangsten $ 1.069.0000 (v. j. $ 553.000).

De brut-ontvangsten van de **St. Louis-San Francisco Ry.** bedroegen over de maand September $ 8.829.000 v. j. $ 10.021.000 en deed op het netto ontvangsten $ 1.050.000 (v. j. $ 1.663.000).

OOGGETUIGE-VERSLAG VAN CHRISTUS' KRUISDOOD?

Arabieren hebben bij het verrichten van graafwerk voor de bouw van een huis bij Jeruzalem een ontdekking gedaan van de grootste historische en theologische betekenis zo meldt de correspondent van de „Daily Herald" te Jeruzalem.

Even buiten Jeruzalem op de weg naar Bethlehem vonden zij in een gewelf een aantal geschriften in goed leesbaar Grieks, welke naar men meent, een ooggetuigeverslag bevatten van Christus dood aan het kruis. Vermoedelijk geschreven enkele weken later door discipelen, die zich te midden van de menigte bevonden tijdens de kruisiging, zou dit verreweg het oudste gedenkschrift zijn. Het is gesteld in de vorm van een hartroerend klaaglied.

De geschriften zijn onderzocht door de school voor oudheidkunde aan de Joodse universiteit, waar professor Sukenik den correspondent mededeelde, dat hiermede een belangrijke ontdekking was gedaan. Eerlang zal hierover een officiële publicatie verschijnen. (Msb. 6.)

JAPANSE COMMUNISTEN.

De leider van de Japanse communisten heeft voor het eerst na zijn 18-jarige verblijf in de gevangenis, een vergadering geprecsideerd, waarin hij hevige aanvallen deed op het keizerlijke regime. O.a. verklaarde hij, dat de Japanse communisten den Mikado wensen te verdrijven.

KARL BARTH OVER DUITSLAND.

Professor Dr. Karl Barth heeft onlangs een reis door Duitsland gemaakt. Van zijn ervaringen heeft hij het een en ander medegedeeld in een interview met de Züricher „Weltwoche". Hij constateerde in zijn overzicht over de toestanden in Duitsland, dat het Duitse volk nimmer het uniforme blok heeft gevormd, dat de propaganda van Goebbels er van maakte.

De kerk was het gemeenschappelijke front van het verzet. Zowel Katholieken als Protestanten waren de uitgesproken getuigen van verzet, die nooit een concessie deden. Barth legde daarbij de nadruk op het beeld van eenheid, dat de protestantse kerken vertoonden. De door de kerkstrijd veroorzaakte scheiding is thans overbrugd.

Deze groepen leveren het bewijs, dat er een zeer aanmerkelijk aantal dappere lieden een consequent verzet heeft vertegenwoordigd.

Barth verkeerde in universitaire en in arbeiderskringen en overal ontmoette hij een sterke verzetsgeest. Tegenover dit verschijnsel staande, kwam Barth tot de conclusie, dat men nu eens moet nalaten, de Duitsers als slechts één horde nazi's te beschouwen.

In verreweg de meeste gevallen waren de mensen inderdaad niet pro-nazi, doch het nationaal socialisme kwam als het ware als een vreeselijke catastrofe over hen en hun feitelijke schuld bestaat uit hun passiviteit en hun onvermogen om hebben te zien.

Tekenen van een groeiende godsdienstige beweging zijn er, volgens Barth, in Duitsland niet. De predikanten verrichten met grote toewijding hun zielszorg, maar de godsdienstoefeningen zijn er niet beter bezocht dan in Zwitserland. De godsdienstige Duitser is geneigd, om zich aan zijn politieke verantwoordelijkheid te onttrekken door onder te duiken in een religieuze vermendienst Uitlatingen als: „ Wij hebben van aangezicht tot aangezicht tegenover Satan gestaan" worden bijna met enthousiasme gedaan.

Barth stelde daartegenover: Waarom praten jullie al die tijd over demonen?

Waarom zeggen jullie niet eenvoudig: wij waren politieke idioten.

Ken U zelven.

Iedereen weet en voelt het: Wij varen thans in een politieke mist.

Een kunstmatig verwekte mist! De duisternis daardoor verwekt, hebben wij gemeen met vele Europese landen, maar terwijl wij daar de oorzaak vinden in de ontbindende krachten die door de oorlog losraakt, in de opzettelijke vernietiging van iedere orde door de nazie horden, de diepste armoede der volken, gevolg van jarenlange, systematische uitplundering, moeten wij bij ons de oorzaak zoeken in de te **grote materiële welvaart.**

Het zijn sterke benen die de weelde kunnen dragen!

Laten wij eens eerlijk zijn, wij zijn door vrouwe Fortuna bruusk over het paardje getild.

De potdichte politieke mist hangt dreigend en luguber over de anders zo zonnige heuvels, hij drukt akelig op de anders zo donkere en lichtblauwe baaien, hij beklemt ook ons van nature eerlijk en open hart.

Hoe men ook tast: men ziet blijkbaar geen uitweg.

Het schip van Staat staat nagenoeg stil, laat nu en dan de misthoorn werken om niet al te gevaarlijke botsingen te krijgen.

Waar draait eigenlijk het hele probleem om? Is het hier inderdaad een Curaçaos belang contra Nederlands belang? Men moest ons eens vertellen welk dit dan is.

Gaat het om een juridische quaestie van bevoegdheden? Men moest ons eens aantonen welk algemeen belang ermee gediend is door het conflict ten top te voeren.

Wij weten niet waarom de oneenigheid zo ver doorgevoerd moet worden.

Inmiddels is weer een jaar ten einde, een jaar van zeer grote onvruchtbaarheid van de Staten. Een jaar, dat hoopten wij niet beter, een **testimonium paupertatis** voor onze eindelijk verkregen Staten zou kunnen betekenen.

Een jaar gedurende welke met de Curaçaose belangen gesold is geworden, als in een kleuterklas met een oude Teddy beer.

Is dat de zo hoog geprezen Democratie? Laten wij vooral hier op Curaçao oppassen, dat wanneer wij naar veelgeroemde instellingen streven, wij ons niet blind staren op boekentheorieën en de realiteit uit het oog verliezen. Hiermede bedoelen wij, dat wij hier zo graag schermen met het woord democratie, maar daarin slechts willen een recht om te doen en te laten wat men maar zelf wil, een rechtencomplex zonder plichten. Laten wij vooral ons spiegelen aan wat in andere landen gebeurd is, laten wij maar proberen verder te kijken dan Westpunt, en ook verder dan Klein Curaçao.

Democratie betekent niet: de eer van de Statenleden; betekent niet een vrijbrief om het wettige Bestuur tegen te werken; betekent niet een welkome gelegenheid om regelmatig zijn gal uit te spuwen; het betekent niet het in practijk brengen van min of meer geslaagde staatsrechtelijke listigheden.

Democratie moet betekenen voor eenieder die het goed meent: **regeren in het belang van het volk.**

Wij kunnen ons spiegelen aan wat er in Europa van de verworden Democratie het gevolg is. Zat ook eens niet een buitenlandse mogendheid in de impasse zoals wij? Stond toen ook niet een dwaas op, die het volk ophitste, de massa achter zich lokte als de legendarische rattenvanger van Hameln.

Resultaat: Duitsland ligt op de knieën en in puin Europa lijdt honger. De wereld ligt in tranen. Dat was het gevolg van de verworden democratie!

Zover zal het bij ons niet komen. Maar andere ongelukken kunnen genoeg gebeuren.

En wie lijdt er het meeste onder? Nos dushi Corsouw!

Het artikel in de Beurs- en Nieuwsberichten van 11 December jl. van de hand van „een vriend van Curaçao", was velen en ons uit het hart gegrepen.

There is something rotten in Curaçao!

De verrottingsbacillen worden opzettelijk verspreid.

Het goud heeft de geesten verblind, de hoogmoed — een cardinale zonde — is velen naar het hoofd gestegen. Wij luisteren naar verkeerde voorlichters.

Tenslotte nog een vraag: Waarom worden achteraf de afgestemde posten niet goedgekeurd, via bijv. een suppletoire begroting? Laten de partijen eens eerlijk met elkaar praten. Het gaat tenslotte om niets minder meer dan om het belang van Curaçao. Al het andere **moet nu** wijken. Alle persoonlijke staatrechtelijke succesjes, die iemand een naam als geleerde zou moeten bezorgen moeten wijken.

Nu heeft men de kans te tonen dat men het inderdaad goed meent met Curaçao.

Wij verkeren hier in de gelukkige omstandigheid dat wij, dank zij onze sluitende begroting, zelf ons budget kunnen vaststellen, zonder inmenging van derden. Laten wij dit dan ook doen, laten wij staatkundige spitsvondigheden voor wat ze zijn: aardig aan de bittertafel, een welkom propagandamiddel voor den verzinner en een welkome gelegenheid voor wie spijkers op laag water zoekt.

Maar laten de Staten vooral het Bestuur de hand reiken om in het algemeen belang vruchtbaar samen te werken. **De Staten zijn gekozen ter behartiging van het algemeen belang, doen zij dit niet, dan zijn zij in gebreke, en moeten maar naar huis gaan.**

A. Toom.

DE FANCY FAIR.

Op Zaterdag 29 December en Zondag 30 December werd er op Bonaire een fair gehouden ten bate van een nieuw te bouwen kerk op de Playa. Geheel de dag door waren de mensen van Bonaire reeds opgeschrikt door luidsprekers, die hun duidelijk maakten, dat hij die niet zou komen iets geweldigs zou missen in zijn leven.

Zaterdag 29 December omstreeks 19 uur kwam een groot gezelschap, waaronder Zijne Hoogwaardigde Excellentie Mons. Petrus I. Verriet de Apostolisch Vicarius en de Heer Xavier X. Ch. M. Krugers, gezaghebber van Bonaire, tezamen op een geïmproviseerd marktplein, opgeslagen op de binnenplaats van de school van de Fraters. Nadat men het Wilhelmus had gespeeld, heette de Heer E. Booi Mons. Verriet welkom op Bonaire en bracht Zijne Hoogwaardige Excellentie de dank over van het comité, daar Monseigneur persoonlijk deze fair was komen openen.

Hierna nam de Apostolisch Vicarius het woord, om in enkele bewoordingen de trouw en de aanhankelijkheid van Bonaire te schetsen aan hun kerk. Mooi is het ook hun persoonlijke medewerking te zien. Misschien zullen verschillende oude mensen bedroefd zijn op de dag, dat ze de oude trouwe kerk van Pastoor Eijsenbell zullen zien afbreken, maar het is de eis des tijds. Het is noodzakelijk, dat er een grotere kerk kome.

Nog bedankte Zijne Hoogwaardige Excellentie hartelijk de dames en heren, die reeds wekenlang deze fair hebben voorbereid.

Hierna kwam de kleine Olga Beatrice Krugers Monseigneur Verriet de schaar voor de opening aanbieden en nadat de erevoorzitster van het Comité, Mevrouw Krugers, het lint had doorgeknipt, trok geheel Bonaire over het marktplein en bestormde de winkels, die in het rond waren opgebouwd.

Men had het nooit zo mooi gezien en men was dankbaar aan den Heer Anthonius W. A. Lendering, die alles gebouwd heeft; den Fraters, die ijverig medehielpen en aan al de krachten, die zo iets tot stand hadden gebracht.

Onder de tonen van de band der „Caribean Boys" werd er tot laat op het marktplein gedanst. In de middag van Zondag kwam de jeugd in grote drommen rondslenteren langs de huizen en ook zij lieten zien hoe men op Bonaire gevoel heeft voor rhythme, want nauwelijks was er muziek of de dreumesen kropen door de afsluiting van de dansvloer en dansten heel sierlijk.

Zondagavond kwam het einde, het rad van avontuur draaide en Vrouwe Fortuna liet sommigen zo maar niets winnen, terwijl anderen met stapels geschenken naar huis gingen. Tot van Rincon uit was men gekomen en tot laat in de nacht gilde de luidspreker van „Caiman"; van „Bebe rom y come pam" en andere levensliederen, maar toen de wijzers op het oude torentje van Pastoor Eijsenbells kerk de twee aanwezen, was het stil op Bonaire als altijd. Alle Bonairianen hopen natuurlijk, dat hun Pastoor Kranwinkel nog dit jaar gaat beginnen met de bouw van een nieuwe kerk, want de fair is goed geweest".

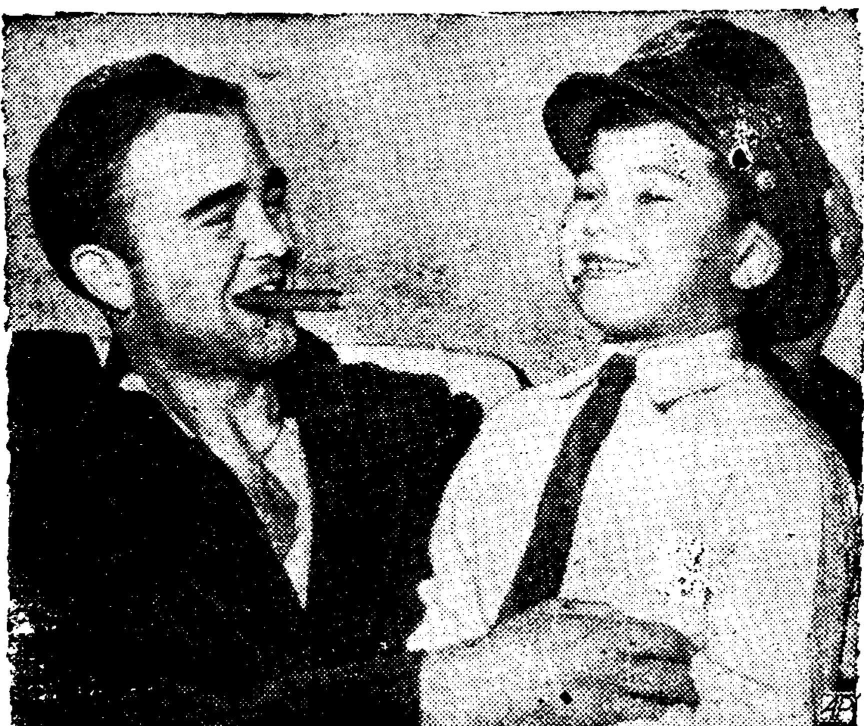
Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons P. I. Verriet O.P. vertrok Maandagmorgen weer naar Curaçao uitgeleid door den Gezaghebber en de Comitéleden.

FINANCIËN IN HET KORT.

— **De prijzen van voedingsmiddelen in de Verenigde Staten**, ... derd die van haver, ... verwacht wordt in ... 1945/46 gemiddeld ... hoog zijn als die van 1944/45. Ook in 1946/47 zullen de prijzen hoog blijven.

— **De Braziliaanse uitvoer** bedroeg in 1944 300 millioen milreis. De uitvoer over de eerste vijf maanden in 1945 was 11 pct. groter dan de overeenkomstige maanden in 1944.

— **De bankbiljettencirculatie in Hongarije** is bijna 100 maal zo groot als voor de oorlog. De inkomsten dekken slechts $^1/_{10}$ van de staatsuitgaven. De regering is een anti-inflatiecampagne begonnen.

Billy Sweeney, 6 jaar oud, zwelt van trots nu hij de pet mag opzetten van zijn broer Majoor Charles W. Sweeney, bestuurder van het vliegtuig dat een atoom bom op Nagasaki wierp.

Het K.B. van 21 Augustus 1941, opgenomen in het Staatsblad 1941 No. B 65 en bekend gemaakt bij P.B. 1941 No. 120, alsmede artikel 6 van de uitvoeringsbeschikking van den Minister van Koloniën bekend gemaakt in de Curaçaosche Courant van den 24n October 1941 wordt met 1 Januari 1941 ingetrokken waardoor betaling van Nederlandsche en Nederlandsch Indische coupons weer langs normale kanalen moet geschieden bij de betaalkantoren op de stukken aangegeven.

DE HEER EN MEVROUW

M. P. Libier - Payares

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

Reuben Silvestre.

Sanatorium, 31 Dec. '45.

CURAÇAO

1946.

Traditiegetrouw zegende Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, bij de jaarwisseling des nachts om 24 uur het Curaçaose volk, dat voor de Bisschoppelijke residentie was samengestroomd om het nieuwe jaar met Gods zegen aan te vangen.

Een oorverdovend lawaai brak los, toen de schepen in de haven hun blijdschap uitten door het lustig gebruik der stoomfluiten. En dit was tevens het sein, dat over geheel Curaçao vele handen gedrukt werden en talrijke wensen werden uitgesproken, die in dit nieuwe jaar vervuld moeten worden.

Tot heel vroeg in de morgen van de eerste dag des jaars bleef het druk langs de weg met vrolijke vierders.

DE JAARWISSELING.

Vrij rustig verlopen.

Waar de overgang van Oud naar Nieuw op Curaçao een proces is dat gewoonlijk gepaard gaat met steekpartijen en auto-ongelukken — vaak met dodelijke afloop — kan men zeggen dat de jaarwisseling ditmaal vrij rustig is verlopen.

Het was ook veel stiller als gevolg van het feit dat vrijwel alle vuurwerk reeds verschoten was bij de bevrijdingsfeesten en geen nieuwe voorraad was aangevoerd. De afwezigheid van het vuurwerk hielp natuurlijk ook het aantal ongelukken te beperken. Niettemin was het in de nacht van 31 December op 1 Januari zeer druk op straat. De dansspartijen in de diverse clubs en bij particulieren werden ge... s gebruikelijk. Op ...dag werd het straat... ...merkt door dronken ...en, waarvan sommigen niet verder konden en zich op een willekeurige plaats nedervleiden.

Voor zover ons bekend zijn er evenwel geen doden gevallen, tenzij een der verwonden naderhand is overleden. De volgende gebeurtenissen vonden plaats:

In de nacht van 30 op 31 December drongen onbevoegden binnen in het Bevolkingsbureau en richtten er vernielingen aan, o.a. ook onder de kaarten die de ambtenaren er van elken inwoner op na houden. Voor zover bekend werd er niet gestolen. Dit is een van de vier a vijf inbraken, die tijdens de jaarwisseling plaatsvonden. Op Zeelandia drong iemand een woning binnen en ontvreemdde een groot geldbedrag. Op Nieuwjaarsmiddag werd bij een inbraak te Fleur de Marie uit een koffer een bedrag van ongeveer 5000 gulden gestolen. (Fleur de Marie is niet bepaald de wijk waar de rijksten onder de bevolking wonen).

Bij de familie Lansberg te Pietermaai kwam een dief een kijkje nemen.

Hij trof het echter slecht want de heer Mauritts Lansberg kwam juist thuis en ging — overeenkomstig hetgeen hij leerde in de Schutterij — onmiddellijk tot de aanval over.

De inbreker kreeg met een mahoniehouten stoel een klap in het aangezicht die hij gevoeld moet hebben. De stoel brak. De inbreker ontkwam evenwel aan de sterke knuisten van „Mau" door over het raam te springen. Hij is nog voortvluchtig.

Vechtpartijen waren er niet zo veel. In Colon werd een vrouw door haar gastheer met een machete over het hoofd „geaaid" zodat zij in het St. Elisabeth Gasthuis moest worden opgenamen.

De man diende echter prompt een tegenaanklacht in. Hij zou uit zelfverdediging gehandeld hebben. De vrouw stak hem eerst met een scherp voorwerp in de arm, zo zeide hij. Zelf is zij dus ook niet voor de poes.

Natuurlijk waren er nog andere ruzies, doch die waren niet van zo ernstige aard.

In de Frederikstraat werd echter een Venezolaans visser met bebloed gelaat gevonden. De man was onder invloed van een geestrijk vocht. Hij beweerde door onbekenden te zijn aangevallen en mishandeld. Per ambulance werd hij naar het hospitaal vervoerd.

Verkeersongelukken waren er wel, hoewel in minder aantal dan gewoonlijk het geval is. De meeste ongelukken waren dan nog kleine aanrijdingen. Zo botsten bij Ronde Klip twee auto's tegen elkaar. Op het verhoogde deel van de Handelskade reed een vrachtauto tegen een particuliere wagen. In de Bargestraat werd een geparkeerde auto geramd. In de Ferdinandstraat reed een militaire vrachtauto tegen een muur. In de Concordiastraat had een chauffeur te veel gedronken en het sturen ging hem dus niet vlot af. Gelukkig was het enige gevolg ervan materiële schade.

Het ernstige ongeval vond in de ochtend van heden plaats nabij Plantersrust. Drie auto's werden betrokken in dit ongeval. De schuld ligt vermoedelijk bij slechts één van de drie, doch het onderzoek is nog niet afgelopen. Een lichtpaal moest er bovendien aan geloven met het gevolg dat er een klink in de kabel kwam en de stroomlevering werd gestoord. Een ware ravage en enkele gewonden zijn het gevolg van dit ongeluk.

Overigens weten wij nog, dat de auto van koopman Levantou gekaapt werd.

Blijkbaar hebben enkele feestgangers een tochtje willen maken met deze prachtwagen. De aanlokkelijkheid werd nog vergroot door de wetenschap dat een hoog personage — wij herinneren ons niet of het Mevrouw Roosevelt dan wel President Lescot was — er in gereden had. (Wij vrezen echter dat de politie over deze laatste tocht minder te spreken zal zijn.

MEVROUW MEDINA OP DOORREIS.

Mevrouw Irma Felizola de Medina, echtgenote van Venezuela's gewezen president, deed Curaçao Zaterdag op doorreis aan aan boord van het schip „Cape Beal".

Mevrouw Medina is vergezeld van twee kinderen en drie bedienden. Het schip wordt omstreeks 6 Januari in New York verwacht.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Voetbal: Myob — Olympia 6—1; Mobilia — De Ster niet doorgegaan; Uruguya (Bonaire) — D.B.O. 0—1.

WANDELSPORT.

Op Zondag 13 Januari organiseert de sportclub „Asiento" een jubileum wandelmars rondom het Schottegat en waarvoor mooie prijzen beschikbaar worden gesteld voor de groepen, die in hun afdeling het hoogst aantal punten behalen.

Route Junioren: Start 15.15 uur op het sportterrein van de vereniging Kwiek, Cas Chikitu, Weg naar Welgelegen, Mundo Nobo, Eyck van Voorthuizenweg, Van Slobbeweg, eventpeel rust in het C.B.L.O.-stadion met gratis limonade; Koningin Emmabrug, Bredestraat, Pietermaai, Berg Altena, Schottegatweg naar clubhuis Groot Kwartier, alwaar wederom een gratis limonade zal worden aangeboden.

Route Senioren: Start 15.30 uur op het sportterrein van Groot Kwartier, Schottegatweg naar Kwiek en verder Is Junioren.

De inschrijving is geheel gratis en kan worden ingezonden voor 3 Januari bij de sportclub „Asiento", C.P.I.M. De inschrijvers worden verzocht de namen duidelijk te vermelden in verband met het uitschrijven van diploma's.

NEGEN ANTWOORDEN.

Naar wij vernemen heeft de Commissie-De la Try Ellis welke de volksmening peilt in verband met de aanstaande Rijksconferentie, tot nu toe negen inzendingen gehad als antwoord op haar enquête. Van deze negen antwoorden werden vier door groepen samengesteld. (Drie daarvan zijn ons bekend: de Sint Thomaskring, de Studiegroep o.l.v. Dr. Da Costa Gomez en de Democratische Partij)

Van Aruba zijn er nog geen inzendingen binnengekomen. Hoewel de periode voor inzendingen thans officieel gesloten is zullen in zendingen die binnen de volgende dagen binnenkomen nog in overweging genomen worden, aldus vernemen wij.

ONTVANGEN KALENDERS.

Van de Verzekeringsmaatschappij **„De Nederlanden van 1845"** ontvingen wij een stel buitengewoon grote en nuttige kalenders, die hun plaats zullen krijgen in onze redactiekantoren.

De „Pepsi-Cola" Maatschappij zond ons ook dit jaar weer een prachtige kalender met reproducties van schilderijen die een prijs wonnen in een gehouden concours.

De „Curaçao Trading Company S. A." maakten ons blij met een notitieblokje, geschikt voor het bijhouden van afspraken

De „Tipografia Americana" schonk ons een kalender met forse letters.

De „Botica Central" wil ons het werk vergemakkelijken met een handige combinatie van kalender en telefoongids voor de nummers die men het meeste nodig heeft.

J. A. J. Sprock laat op een kalender zien waar zijn zaak staat. Aan al deze gevers onze hartelijke dank.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

31 December: Clemens A. en Johanna W. Brandt; Theresa Pinedo, Jamil Saade, Hilda Chien A Kien, Jacinto Paesch, Lucia Leorani.

1 Januari: Enid G. Romney, Jeanne P. Jackson, Victor Caroles, Joyce Jackson, J. E. Tecla, Cornelis Benschop, T. Scorea, W. Panab, P. E. Trappenberg, G. A. Bigot, Joost Jansen, Juanita Damas, Thelma en Jesus Bislick; J. E. Joubert, J. E. Hasselmeyer, G. Th. Walle, Samuel en Jonas Pimsler: Jan Cools, Adriana van Zomeren, J. C. A. Fernan.

2 Januari: Guillermo Ranis, Eulogio Stevano, Martha en Isaac Godfried; Carlos, Elisabeth, Egbert en Marcia Juliao; Fraytel Oberman, Moises Meit, Elisabeth van Dijk, Raul Pietersz, Alexander A. H. OngALok, Joseph M. Karhof, Hildogardo Leers, Siegfried Wijngaarde.

Aruba — Curaçao.

31 December: Simon M. Croes, Enrique Boekhout, Ana Emperador, H. v.d. Loos, Jacobo A. Breell, Leonora, Samuel en Teresita Marsha; Joseph J. A. en Jan W. Ellis; A. E. V. Maduro, Juancito Scorea, Berec en Gijsla Hepner; Jose Willems, Ramon Castillo, Glicerio Th. Walle, J. J. van Wilgen, Theodoor J. en Irene Jourdain; Jacinto Palsch, Dr. Richard en Martina Wix; Wesley Simmons, Joseph Hayling, Samuel T. W. Griffith, C. D. Barrow, K. M. Griffith, S. L. Howell, William L. Jordan, W. E. Valmont, P. S. Charles, Albert A. v.d. Pool, Conrad H. Yearwood, John L. Brathwaite, Lloyd Hayling, Daniel H. Baker, John C. E. Joseph.

1 Januari: Henk Russel, Ludwig en Edmund van Kanten; Samuel en Jonas Pimsler; Johanna en C. H. A. Brandt; H. Boerjes, Ana Julia Baez, Nicolas J. Rijsdijk.

Curaçao — Barranquilla.

1 Januari: John, Flora en James de Haseth; Thomas Shields Flatley, Cornelia A. en Johannes J. Brommer; Luis Gieseken.

Op doorreis naar Cali: Charles Schonenberger.

Barranquilla — Curaçao.

1 Januari: Alberto Benoeck.

Curaçao — Bonaire.

31 December: Richard en Juliana Wout; Julio Espinoser, J. Visser, Carlos Martijn, Carolina Janga, Maurin Josefa, Mathilda Nocanto, Medero Ignacio, Pedro Sintjago, Siprijano Martis, Oscar Franders, Johan Dortalina.

1 Januari: Hipolito en Roberto Anthony; Norman, Salima en Henry v.d. Hoeven; Lucio Martina, Jose Hart.

Bonaire — Curaçao.

31 December: Antonio en Catharine Lendering; Barendina Venema, Trees Veltman, Zuster Eulalia, Leonila Oberbach, Mons. P. I. Verriet O.P., Pater W. Brada O.P., Ruben Welvaart, Aura, Roland, Joseph, Rudy en Julio Henriquez; Ernesto Amaya.

Op doorreis naar Aruba: Jose Leonardo.

1 Januari: Arnelia Kaluf, Ines Booi, Ramona Thielman, Alejandro Saleh, Aquilles Hart, John H. Ellis, Miguel Abraham, Helena en Johanna Lendering; Emma Pourier, Giovani Booi, Lucia St. Jago, Julia Wanga, William Newton, Maduro.

Curaçao — Ciudad Trujillo.

2 Januari: Maria Asuncion Perez, Gloria del Rosario.

Aruba — Trujillo.

2 Januari: Ana Julia Baez.

Curaçao — Kingston.

1 Januari: Dirk Teunis de Jong, Jacobu de Waal, Nicolaas Mordang.

Curaçao — La Guayra.

1 Januari: Marcelino Bellosta, Allen en Mirion Stewart; Narciso Morales.

2 Januari: Herbert Maduro, Juia Colman, Sarah en Alcira de Castro; Alwin L. Huyzen.

La Guayra — Curaçao.

31 December: Willem en Avelina Goilo; Maria Josefa Cors, Ana Teresa Nicasia, Hector Henriquez, Alfredo Pellicer.

Curaçao — Maracaibo.

31 December: Pieter Nieuwenhuis.

1 Januari: Willem G. Priem.

Curaçao — Miami.

2 Januari: Leendert W. Korthals, Silvain Izaak Groen.

Miami — Curaçao.

1 Januari: Arnold Welles, Emily Cate, Lars Hansen, Floreyce Grant—Levy, Alice E., Elizabeth, Jusith en Susan Mortlook.

Piarco — Curaçao.

31 December: Op doorreis naar Kingston: Edward R. Paget.

Paramaribo — Curaçao.

31 December: Naar Aruba: Esseline en Marie Williams.

UIT DE PERS

COLA DEBROT.

In het Vrije Volk schreef D. A. M. Binnendijk over „Bekentenis in Toledo" van den Curaçaosen dichter Cola Debrot het volgende:

„De sleutel tot het volledig doorgronden, niet alleen van zijn gedichten in deze bundel verenigd, maar ook van zijn gehele litteraire en psychische figuur, drukt Cola Debrot ons uiterst bereidwillig in de hand door aan de „Bekentenis in Toledo" (A. A. Balkeman, Amsterdam) een voorrede en een naschrift toe te voegen, waarin hij een beroep doet op ons begrip van (en voor) het psychologisch en cultureel verschijnsel van de barok, om een juiste waardering van zijn poëzie mogelijk te maken. In het naschrift beproeft hij een — uitnemend geslaagde — bepaling van dit phenomeen. „Van de barok te menen, dat er een tweespalt bestond tussen lichaam en ziel, is onvoldoende, indien men daaraan niet toevoegt, dat lichaam en ziel werden opgevat als elkanders spiegelingen; het lichaam was de spiegeling der ziel op het eboniet der aarde, die in hardnekkige eenwil verkeerde; de ziel de spiegeling van het lichaam in de hemelzee, gewillig van wolken doorstroomd. En ook dit menende, dient men er aan toe te voegen, dat het essentiële van het toenmalig levensgevoel niet in de spiegelingen gelegen was, maar in de lichtbundel, die de spiegelingen verbond".

Teneinde de barokke levensconceptie en stijl, die in deze gedichten wordt verwezenlijkt, aanvaardbaarder voor den hedendaagsen lezer te maken, heeft Debrot de figuur van een 17de-eeuwsen Spanjaard gefingeerd, die de eigenlijke dichter dezer poëzie zou zijn geweest, terwijl hij zelf er slechts de verteller van was. En inderdaad dragen Debrots gedichten een sterk Spaans, **barok karakter, begrijpelijk uit** zijn afkomst enerzijds, uit zijn natuur **anderzijds.** Debrots psychische structuur is typisch barok; een naar synthese strevende tegenstelling tussen Christelijk en heidens, tussen formalisme en drift, tussen strengheid en ongebondenheid. Tot zelfs in zijn geestelijke belangstelling en ambities komt dit barokke levensgevoel, deze spanning tussen he stoffelijke en het formele, tot uitdrukking: hij is medicus en jurist, prozaïst en dichter. Maar dat hij zich de laatste tijd meer en meer als dichter heeft doen kennen (en als een barok dichter) is wel het beste bewijs voor het fundamentele barokkarakter van zijn aanleg. Want behalve in de bouwkunst kan een kunstenaar zich in het gedicht het bevredigendst volgens de concepties der barok doen gelden en openbaren; daarin wordt het mogelijk, de spanning tussen bezieling en een tot de laatste grenzen doorgedreven formalisme ervaarbaar te maken en op te heffen tevens. Hij kan er een architect van hemelse visioenen zijn.

„Bekentenis in Toledo" is een reeks gedichten, die evenzeer visionnair van plastiek zijn als in hun prosodische bouw vormvast en in hun ingewikkelde taalstructuur doorwrocht. Er slaat door deze verzen, die merendeels sonnetten zijn (een typische barokvorm!), een Zuidelijke brand, een verschroeiende gloed, een vertederend verlangen naar de Liefde, die zich in het Lijden van Christus aan het Kruis manifesteert. De terzinen van „Veronica" mogen, tot slot, overtuigen van wat Debrot heeft bereikt en van wat ik ter kenschetsing van zijn poëzie heb geschreven:

Zij zagen mij zo aan als riepen zij
het woord, waarvoor mijn zinnen
[zijn bezweken:

„Al lijkt het of ik in de wanhoop
[dreg
of dat ik mij tot de verworpenen
[reken,

Veronica, Veronica, de Weg
ben ik, Gods donker, bloeend
[Teeken".

ONS KONINKRIJK

HET GAAT NIET.

Dr. Gerardus van der Leeuw, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, verklaarde Maandag, dat het onmogelijk was aan Nederlands Indië dezelfde status te geven als aan de Philippijnen. In het buitenland vormt men zich dikwijls geen duidelijk beeld van onze betrekkingen met Nederlands Indië, omdat onze verhouding tot Nederlands Indië geheel anders is dan de verhouding tussen de Verenigde Staten en de Philippijnen. Wij hebben geen grote vloot en wij vormen geen grote mogendheid onder wier beschermende vleuge's een autonoom gebied bescherming kan komen zoeken. Voor Nederland is echter het koloniaal stelsel iets uit het verleden.

De Minister wees er op, dat de naam van Koloniaal Instituut te Amsterdam is veranderd in Indisch Instituut. De Minister sprak op een vergadering van de Nederlandse Volksbeweging.

VEREENVOUDIGDE SPELLING EN INDIË.

Het Brabantsch Nieuwsblad, Roosendaal wijst hierop in een artikel van J. Viator.

De betekenis van de Vereenvoudigde spelling is voor Indië van het allergrootste belang. Wanneer de Rijksgedachte, van een ontzaglijk belang voor Nederland, ooit triomferen wil, dan zal en culturele en persoonlijke toenadering, dan zal ook de innigste samenwerking tussen Nederlanders en Indonesiërs noodzakelijk zijn.

De verspreiding van de kennis onzer taal is daartoe onmisbare voorwaarde. Daarom moet de Nederlandse spelling ontdaan worden van onnodige ballast, opdat de Indonesiërs onze taal gemakkelijk kunnen leren.

Het artikel herinnert aan het feit, dat de sterkste aandrang tot een radicale vereenvoudiging onzer spelling is uitgegaan van Indië. Dit werd in 1916 betoogd door den Directeur van Onderwijs, Dr. Moresco en den Gouverneur-Generaal, van Limburg Stirum, tevens door de Raad van Indië en de Volksraad, terwijl ook de toenmalige Minister van Koloniën zich hierbij aansloot.

Ondanks deze eenstemmigheid van de hoogste koloniale autoriteiten en ondanks de grote belangen die er mee gemoeid waren, bleven toen de conservatieven meester van het terrein.

Thans, dertig jaar later, zo vervolgt schrijver, geldt in sterkere mate dan wat toendertijd in 1916 gold.

In den Belgischen Minister Hoste vinden wij, inzake Vlaanderen, een verwoed tegenstander van de Vereenvoudigde spelling. Echter wat Zuid-Afrika betreft, waar nog enige honderdduizenden van Nederlandse stam wonen, zou het noodzakelijke gevolg van spellingconservatisme zijn, een verbreken van de betrekkelijke eenheid met Zuid-Afrika, een aanmerkelijke verzwaring van de moeilijkheden, die de veldwinnende Rijksgedachte zal hebben te overwinnen, en een nieuwe last op het toch reeds zo gedupeerde volksonderwijs.

In Vlaanderen is het onderwijs, zij het niet in die mate als hier, voor de Vereenvoudiging. Er is dus slechts één oplossing mogelijk. De Belgische Regering te bewegen de spelling-Marchant te aanvaarden.

In 1934 was het reeds tot een overeenstemming gekomen tussen Minister Marchant en zijn Belgischen Collega Lippens. Een toen toevallige Ministercrisis (Juni '34) geheel buiten deze quaestie liggend, bracht Minister Lippens ten val en Minister Hoste op de stoel. Was deze Ministercrisis toen niet geschied, dan was thans ook in België de Vereenvoudigde spelling een feit geweest.

Overleg met België is dus alleszins redelijk. Echter ook: overleg met Zuid-Afrika en vooral met ons Indië. Wij willen graag de stem uit Brussel horen, maar nog liever is ons de stem van Indië, dat wij in groter Rijksverband willen maken tot een gelukkig land.

ONTVANGEN

Elmer S. Freeman, The Lord's Supper in Protestantism, uit. MacMillan Comp., New York 1945.

Dit boekje is bedoeld als een populaire uitgave om iets te vertellen van de ontwikkeling van des Heren Avondmaal, zoals dit gevierd wordt bij de Methodisten. Toch heeft de schrijver, een methodiste predikant, gemeend terug te moeten gaan tot de Joodse eredienst, waarop de oudste Christelijke eredienst stoelde en waaruit zich successievelijk de Christelijke liturgie zou ontwikkelen.

Vanzelfsprekend moet hij bij de behandeling van de Reformatie tot een volkomen breuk komen wat de oerchristelijke gedachte betreft. Hij doet dit en erkent het openlijk door te zeggen dat de offergedachte van het voorreformatorische tijdvak thans uitbloeide in de offerande van de aanwezigen.

Ds. Freeman blijkt dan ook de katholieke opvatting waarin het offer van de Heilige Mis schuilt, nl. de onbloedige herhaling van het kruisoffer, maar van een en hetzelfde slachtoffer, Christus, totaal niet begrepen. Over het algemeen is vrijwel alles wat het katholicisme betreft ernaast. Van het onderscheid tussen de R.K. Kerk en de Orthodoxe Kerken, dat hij uitlegt, blijkt hij niet ter zake kundig te zijn. Wat hij zegt over de onbuigzame regel dat elke priester elke dag Mis moet lezen, wat hij opmerkt over de werkzaamheid van het ontvangen sacrament — het toont telkens weer dat schrijvers, die katholieke zaken ter sprake brengen, de katholieke boeken erover maar matig raadplegen. Toch is de lijst van geraadpleegde werken in het boek niet slecht en in feite is Ds. Freeman zeer goed op zijn plaats wanneer hij schrijft over de mysteriediensten van de oudheid en de ontwikkeling in de kerken der reformatie. Vooral is het goed, dat hij erop wijst, dat de kerkhervormers niet de Heilige Mis door een preekdienst hebben willen vervangen, maar door een viering van het Heilig Avondmaal met preek.

Gouverneur Reinhardt Frans van Lansberge

(1856 — 1859)

I

De geschiedenis van Curaçao in de vorige eeuw is op zich niet erg belangrijk. Hoe zou het ook kunnen: zulk een klein eiland, zonder enige welvaart.

Toch is de bestudering der geschiedenis van de vorige eeuw goed, ja bijkans noodzakelijk, daar men het heden van Curaçao toch heus niet zonder het verleden kan begrijpen. Een uitdrukking als deze „Bij God en op Curaçao is alles mogelijk" is niet nodig, lost ook niets op, wordt alleen maar uitgesproken door mensen, die schokkend de schouders ophalen vol spot over dat kleine Curaçao, waarvan ze de problemen niet aan kunnen. Het is zwakte om met dit gevleugelde woord, te trachten een quaestie de wereld uit te helpen. Een goede kennis van het verleden legt het heden van Curaçao voor U open.

Onder de figuren uit de vorige eeuw is er een gouverneur, waarvan De Gaay Fortman moet getuigen, er niets van te kunnen vertellen, daar men over hem niets verteld heeft. Die stilte was opvallend en trok ons. Zie hier nu de figuur van Gouverneur van Lansberge.

Daar een gouverneur maar heel weinig jaren van zijn leven gouverneur is, doch al de jaren die er aan voorafgaan, van invloed zijn op zijn optreden als zodanig zullen we de figuur van Gouverneur van Lansberge heel breed bezien.

Terwijl het koninkrijk in Nederland onder de voet gelopen was door Napoleon was het kleine Curaçao bezet door de Engelsen en met de herrijzenis kwam ook Curaçao in 1816 weer onder de Nederlandse vlag. Er liep toen een schip vol Nederlandse autoriteiten de haven binnen, die zouden trachten voor Curaçao hun best te doen. Er waren veel mensen nodig, en zo kwam ook Van Lansberge naar Curaçao.

Consul van Lansberge.

De toestand in de West Indiën van die dagen was verre van rustig. Aan de overkant van Curaçao was de revolutie onder Simon Bolivar begonnen. De Nederlandse regering keek voorzichtig uit, hoe de situatie zou verlopen en in het jaar 1826 **leek het den koning goed,** om van Curaçao een vrijhaven te maken. **Zo hoopte men** door de handel **met de nieuwe republieken de welvaart op Curaçao te bevorderen. Het was nodig om consuls te benoemen.** Er werden daarom **consuls aangesteld te La Guaira, Maracaibo en Bogotá.** De jonge Van Lansberge ging als viceconsul naar Bogotá, de hoofdstad van Groot Colombia.

Hij stond daar onder den consul-generaal P.A.J.L. Ridder de Stuers. De verandering moet voor van Lansberge groot **geweest zijn. Van het kleine Curaçao te komen in een oude koloniale Spaanse stad,** waar de vurigheid leefde van de revolutie.

Zijn consul-generaal was zulk **een ridder,** dat de vurigheid bij **hem ook wel Spaans moest lijken. Wat gebeurde?** Een **Colombiaans officier had Nederland publiek beledigd.** Het liep uit op **een duel met de Stuers.** Alles wel heel ridderlijk, doch het kostte de Stuers, die het onderspit **delfde het leven. Dit gebeurde in het eerste jaar in 1827:** misschien wist men nog niet hoe de mensen van het Zuiden begrepen moesten worden en hoe hun woorden verstaan moesten worden. Van Lansberge geeft bericht van alles wat er gebeurd was in zijn rapporten aan de regering op 7 November 1827 en 9 Februari 1828.

Van Lansberge werd in Maart 1828 benoemd als consul-generaal. **Deze post was wel zwaar** voor een jongen man: hij kreeg daarom een zekere Mr. Elout, vroeger secretaris in Suriname, naast zich, aan wie hij alles **moet vragen en zonder wien hij** geen beslissing kon nemen. Men durfde aan Van Lansberge nog niet alles toevertrouwen en Mr. Elout moest vooral **aan de Colombiaanse** regering uitleggen, dat er een Spaans eskader naar de West op komst was en dat Curaçao dan niet zou kunnen weigeren, het in de haven toe te laten. Nederland zou strikt neutraal blijven, moest Mr. Elout aan de regering in Bogota met nadruk verzekeren.

Voor van Lansberge was die positie van consul-generaal zonder het officieel te zijn wel wat vreemd natuurlijk.

Er kwamen nog meer moeilijkheden. De regering van Colombia wilde ondanks het herhaaldelijk aandringen van Van Lansberge die Mr. Elout niet erkennen als vice-consul, daar hij niet was aangesteld door den koning. Hij was inderdaad aangesteld door den commissaris J. van de Bosch in 1827 naar de West gekomen. De Nederlandse regering had in tegenstelling met dezen genoemden commissaris wel genoeg vertrouwen in Van Lansberge en hij **bleef daarom gehandhaafd** in de post van consul-generaal te Bogota.

Het werk van Van Lanberge had niet veel succes, hij kon de vaart op de Indianenkust uit Aruba en Curaçao niet vrij krijgen.

Ook gelukte het hem niet om de 5% **additionele rechten afgeschaft te krijgen. Hij had nog** gehoopt, dat het Congres die rechten voor Curaçao buiten werking zou stellen, doch dit gelukte hem niet.

Het smokkelnest Curaçao.

Hij begreep ook dat men te Bogotá erg gebeten was op Curaçao, dat smokkelnest. Van Lansberge kon er over oordelen, hij kwam er juist vandaan. In zake de kaapvaart had hij meer succes. Zij aandringen had ten gevolge, dat Simon Bolivar op 28 Juni 1828 de kaapvaart voorlopig schorste, zodat er meer veiligheid was voor de boten.

Toen Van Lansberge eens protesteerde tegen het gevangennemen van een Nederlandsen koopman, kreeg hij van de Colombiaanse regering te horen, dat men dergelijke onbehoorlijke brieven in het vervolg niet meer aan zou nemen.

Van Lansberge schijnt zeer vertrouwelijk met Simon Bolivar te hebben kunnen spreken. Hij betreurde het, aldus liet hij tijdens een onderhoud met van **Lansberge weten, dat er weer** een incident was geweest in verband met het smokkelen van een Hollandsen matroos. Men had toen den kapitein gevangen genomen en dezen tot zes jaar gevangenis af veroordeeld. De man pleegde zelfmoord.

Simon Bolivar was volgens het rapport van Van Lansberge zeer pessimisctisch over de wanorde in zijn land, en klaagde, dat de justitie wel het ergste van **alles** was. De rechters volgden volgens Simon Bolivar de wetten soms heel letterlijk op, maar soms hielden ze er helemaal geen rekening mee.

Een andere kapitein, die tot tien jaar was veroordeeld, kon gelukkig ontvluchten, berichtte Van Lansberge, doch er kwam weer een klacht bij den consul over Curaçaose smokkelaars, die ook reeds vals geld hadden ingevoerd. Van Lansberge weet geen raad meer en laat weten, dat smokkelen een aangeboren kwaal is van de Curaçaoënaars!

De enige manier.

Men had niet veel hoop op een goede handel met Colombia (waaronder Venezuela toen viel) en in een officiële vergadering van de pas opgerichte Westindische Maatschappij werd opgemerkt, dat men de smokkelhandel maar moest beschermen, dat was de enige manier van handel die winst opleverde. Er kwam ondanks deze scherpe verhouding toch een handelsverdrag tot stand, Van Lansberge moet dus toch wel veel hebben medegewerkt, dat men vertrouwen bleef schenken in de Nederlandse regering.

Hoe ver het persoonlijk aandeel was van Van Lansberge in het tot stand komen van dit verdrag (1829), is ons niet geheel duidelijk.

Zo weten wij niet, of men het mede eens was, dat men een artikel dat de slavenhandel belette, erg verzwakt werd. Simon Bolivar had de slavernij reeds in 1810 afgeschaft (Nederland zou pas in 1863 volgen) en ook in dit verdrag wilde men die handel tegengaan, doch de Nederlandse regering verzwakte de voorgestelde maatregelen er tegen tot een onbeduidend artikel. Al de quaesties, al de 5% additionele rechten en de vrije vaart op de Indianenkust, punten waarover men de belangrijke adviezen had van Van Lansberge, moesten door dit verdrag geregeld worden. Een succes voor Van Lansberge was, dat Simon Bolivar de 5% rechten afschafte bij decreet van 8 Mei 1829. Ook andere zaken met kooplieden werden vereffend.

B.

De duiker Spud O'Donnell komt boven water na te hebben gezocht naar een schoolbus vol kinderen, welke stortte in het Meer Chelan nabij Chelan, Washington. Vijftien kinderen en de bestuurder vonden de dood in het diepe water. Vijf kinderen en een vrouwelijke passagier ontsnapten.

ONS KONINKRIJK

REORGANISATIE DER POLITIE.

Als gevolg van overleg tussen de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken is een nieuwe **algemene regeling voor de Nederlandse politie** tot stand gekomen. **De politie bestaat** voortaan uit gemeente-politie en rijkspolitie, bestaande uit een samenvoeging van marechaussée, rijksveldwacht en gemeenteveldwacht.

Voorts is bepaald, dat de burgemeesters en onder zekere omstandigheden **de Commissarissen der Koningin** de verantwoordelijkheid dragen voor en de bevelvoering hebben ten aanzien van de handhaving der openbare orde en rust in de gemeenten, ook dan, **wanneer geen ernstige verstoring** daarvan dreigt of aanwezig is.

Aan het hoofd van de Rijkspolitie staat de minister van Justitie, die voor de bevelvoering over de Rijkspolitie een „algemeen-inspecteur der Rijkspolitie" onder zich heeft, terwijl de oefening der Rijkspolitiezorg, waarin de opsporing van strafbare feiten en de toepassing van zekere Rijkswetten de belangrijkste plaatsen innemen, resortgewijs geschiedt door den procureur-generaal, fungerend directeur van politie.

De belangen der Rijkspolitie en rijkspolitiezorg worden door de afdeling politie van het **departement van Justitie** behartigd onder leiding van het hoofd van die afdeling, die de titel van directeur-generaal van politie draagt. Bij het ministerie van Binnenlandse Zaken is het de afdeling openbare orde en veiligheid, die dit onderdeel controleert.

De benoeming van de hoofdcommissarissen en commissarissen van politie in de grotere gemeenten geschiedt voortaan op gemeenschappelijke voordracht van den minister van Justitie en van Binnenlandse Zaken. Eenzelfde samenwerking wordt gevonden ten aanzien van benoemingen van algemeen inspecteur en officieren der rijkspolitie.

INDONESISCHE POLITIE ONBETROUWBAAR.

De Indonesische burgerpolitie van Batavia is ontbonden door Generaal Christison en de ontwapende mannen hebben het recht niet meer om hun uniform te dragen. De Britten hebben een overval gedaan in de Indonesische politiebureaux, maar deze overvallen hebben niet veel succes gehad, daar de meeste politiemannen verdwenen bleken te zijn. Vermoedelijk waren de Indonesiërs ingelicht over het Britse plan.

Een Aneta-correspondent zag de Britse militaire politie de gebouwen binnen trekken, gevolgd door parachutisten. De politie heeft geen tegenstand geboden. Men heeft de politiemannen het bevel van den Geallieerden Opperbevelhebber op Java voorgelezen, waarbij de burgerpolitie ontbonden wordt verklaard, omdat er onweerlegbare bewijzen zijn dat de politie niet alleen ongeschikt is om wet en orde te handhaven, maar ook dat de politie heeft samengewerkt met de extremisten en geholpen heeft bij de ontvoering van onschuldigen en de plunderingen in de stad.

De officiële verklaring zegt, dat een nieuw politiecorps bestaande uit Britten, Indonesiërs en Nederlanders in de plaats van het oude corps is gekomen. De Britse militaire politie, waaronder zich ook Brits Indiërs bevinden, zal de verantwoordelijkheid voor de gehele stad op zich nemen. Den Nederlanders heeft men de zorg over het beschermde gebied toegewezen. Bij een huiszoeking in het politiebureau van het Koningsplein vond men 400 op Java gemaakte dum-dumkogels (Aneta).

ONDERWIJS-VERNIEUWING.

Hierover schrijft G. Gorris in het r.k. Binnenhof:

Het verlangen naar een reorganisatie — naar vorm en wezen — van het onderwijs is niet nieuw: sinds jaar en dag heeft de met liefde voor zijn vak bezielde onderwijsman behoefte gevoeld aan een nieuwe richting, die hem van verouderde eindelijk eens in waarachtige zin „opvoeder" te zijn. Te zeer lag de laatste decennia het zwaartepunt in de school op de didactiek, die toch eigenlijk slechts één element is in het uiterst belangrijk werk der harmonische vorming van de opgroeiende mens. De overladen examenprogramma's waren voor een goed deel debet aan het vacuum in een opvoedingssysteem, dat vroeg of laat op teleurstelling moest uitlopen.

Nu kwam Bolkestein met zijn hervormingsprogram. Een weloverwogen plan! Een plan met dynamiek! Een program met toekomst! Om slechts enkele elementen van het project te noemen, die naar onze mening even zo vele verheugende perspectieven openen: daar is het beklemtonen van de aesthetische vorming der Jeugd, het stimuleren van de belangstelling der ouders en het initiatief van het schoolhoofd, het verinnigen van de banden tussen allen, die rechtstreeks of indirect deel hebben aan de schoolgemeenschap, het stellingnemen tegen het tot dusver gevolgde examensysteem, het méér doen corresponderen van de onderwijsmethode met de individuele aanleg (voorkeur) der leerlingen (vele leerlingen hebben geen voorkeur, hetgeen dikwijls al wijst op een manco in het bestaand systeem,dat niet bij machte bleek te enthousiasmeren voor een vak of groep van vakken, óók niet waar de natuurlijke talenten van den pupil dat mogelijk deden schijnen).

Dan is er, last not least, dit: Bolkestein wil God geven, wat Gode toekomt. Hij wil godsdienstonderwijs, óók op de Openbare School! Daarmee erkent hij een recht, dat een in meerderheid christelijk georiënteerd volk als zodanig in het verleden vergat op te eisen! Over de practische uitvoering van dit principe moge verschil van mening en discussie ontstaan en misschien zal het een „long way" worden, eer het ideaal op dit stuk is bereikt — maar het beginsel is er en dit is geen goed.

Wij zijn overtuigd, dat de insiders met hoopvolle verwachtingen de toekomst tegemoet zien sinds Bolkestein zijn even actueel als levend plan ontvouwde, dat zeker ook verraste om zijn radicale opzet en doortastendheid. Eindelijk werd eens — god zij dank! — gebroken met de porceleinen voorzichtigjes-aan-methode en kwamen forse hervormingen op het tapijt, wat te meer een verdienste is, daar onderwijs en opvoeding zo hoge waarden zijn om zich ongewroken van de fluwelen handschoen te kunnen bedienen. Het is verheugend, dat het nieuwe plan geestdrift paart aan kennis van zaken: zo heeft het een rijke kans van slagen.

Degenen, die Bolkestein een te ver doorgevoerde „Engelse" oriëntering verwijten, hebben ongelijk. Wie dieper kijkt, ontdekt alras een groot respect voor traditie: er wordt geen slag in de ruimte gemaakt; al wat goed wàs, kan blijven en krijgt een ruimere kans tot ontplooiing. Wat echter verkeerd was, wordt zonder veel omhaal opzij gezet. Bolkestein maakt een paar zeer belangrijke elementen der opvoeding, die tot dusver diep in de schaduw vegeteerden, mobiel en voegt zelfs nieuwe factoren toe (wij denken hier b.v. aan de geheel verwaarloosde of op zijn best toch stiefmoederlijk behandelde aesthetische vorming).

Hier en daar kon men al reacties op het Plan vernemen: dé moeilijkheid schijnt te zijn het godsdienstonderwijs op de Openbare School. Maar laten zij, die zo kamplustig in het harnas springen, de huid niet verkopen vóór de beer geschoten is. Wij zijn er van overtuigd, dat niemand méér dan oud-minister Bolkestein zich ontvankelijk zal tonen voor opbouwende critiek. Men lette vóór alles op de geest van het Plan, en deze geest verdient buiten kijf ieders waardering, omdat hij is kerngezond, springlevend, nationaal en uiterst up-to-date!

DE BEURS.

De Amsterdamse Beurs zal op 7 Januari worden geopend. Alleen binnenlandse effecten en hypotheken mogen verhandeld worden. De effectenhandelaars die de Beurs willen bezoeken moeten in het bezit zijn van een vergunning van de „Vereniging voor Effecten handel" (Aneta).

NIEUWS IN HET KORT.

— De Nederlandse Fordfabriek is vrij optimistisch gestemd inzake de import van onderdelen, nodig voor de bouw van nieuwe **personen- en vrachtwagens.** Er zijn reeds enkele exemplaren der nieuwe modellen in Nederland **aangekomen,** terwijl binnenkort **nog een flink aantal** verwacht wordt.

— Het boekjaar 1944 van Stork te Hengelo sluit met een verlies, zodat geen dividend kan worden uitgekeerd.

— Het boekjaar 1941 van Van Mierlo en Zn. N.V. sloot met een winst van f 187.500 (139.125). Voorgesteld wordt een dividend van 5 pct. (onv.)

— **Prof. Dr. C. van Gelderen,** oud-hoogleraar in de exegese van het Oude Testament en de Semietische talen is te Amsterdam, op 73-jarige leeftijd overleden.

— **Mr. J. Oyevaar,** directeur-generaal van de Scheepvaart zal binnenkort worden benoemd tot secretaris-generaal van het Ministerie van Scheepvaart.

— **Bij de Press Section van de United States Information Service te 's Gravenhage** is benoemd tot hoofd van de afdeling Nieuwsvoorziening de Nederlandse journalist Floris Canté.

— **In de Grote Kerk te Haarlem** werd een plechtigheid gehouden ter nagedachtenis van de meer dan vierhonderd slachtoffers van het Duitse schrikbewind, die in de duinen zijn gefusilleerd.

— **200 Milliard yen zijn de Japanse oorlogskosten** van de inval in China tot 25 October 1945. Het herstel der verwoeste steden is hierin niet begrepen.

— Dat op initiatief van prof. Mercier uit Bern in Amsterdam een vrachtauto met 25.000 vel **papier, kantoorbenodigdheden,** medische instrumenten, kantoorbenodigdheden, medische instrumenten, chemische stoffen, enz. is aangekomen uit Zwitserland, bestemd voor de Gem. Universiteit?

— **Het handelsverdrag, dat de Verenigde Staten met Hongarije** gesloten hebben in 1926, achten de Noordamerikanen nog steeds van kracht.

— **Dat weer** postverkeer mogelijk is met „ontheemden", in de Britse bezetingszone in Duitsland, doch men niet dient te schrijven, alvorens men zelf een brief met het juiste adres van den betrokkene heeft ontvangen?

— Dat in Den Helder 1600 woningen door de Duitsers zijn afgebroken en een terrein van 32½ ha met puin bezaaid, terwijl er 1909 woningen door bombardementen geheel of gedeeltelijk werden verwoest?

— Dat de Canadezen weer 24 ziekenhuizen in Nederland hebben vrijgegeven, waardoor er voor 10.000 patiënten bedden vrijkomen, terwijl zij tevens hebben gezorgd, dat de door de Duitsers geroofde medische instrumenten, verbandmiddelen enz. zijn teruggekomen?

— **Het American Relief for Holland** heeft aan de Nederlandse bevolking een partij havermout ten geschenke gegeven. Daarvan zullen 50.000 pakken door bemiddeling van het Nederlandse Rode Kruis kosteloos worden uitgereikt aan de ondersteunde armlastigen van de gemente Rotterdam.

— **De kunstschilder Jan Frank,** die niet alleen op Java bekendheid genoot en conservator was van de Landsverzameling Schilderijen, is te Batavia overleden.

— **Postzegels ten bate van het kind** zijn uitgegeven in Europees Nederland in vijf waarden. De zegels, ontworpen door E. Fernhout, vertonen een meisjeskopje.

— **Amerika telt thans 140 millioen** inwoners. Aanwas sinds 1940: ruim 8 millioen.

— **5.250.000 Gedeporteerden in Europa** zijn reeds door de Unrra naar hun vroegere woonplaatsen teruggebracht en 60% van de nog overblijvende 1.250.000 volgen binnen enkele maanden.

— **Het grote grondbezit in Saksen** is verdeeld. Van de 31.694 landarbeiders, die hiervoor in aanmerking kwamen, hebben 24.676 grond gekregen. Bovendien hebben 13.016 kleine boeren en gerepatrieerden hun aandeel in de verdeling gehad.

Generaal E. S. Symonds opperbevelhebber van alle Canadese strijdkrachten in Nederland, heeft in het provinciehuis te Groningen een plaquette onthuld namens de tweede Canadese infanteriedivisie als herinnering aan de bevrijding der provincie.

A. F. P. meldt de aankomst te Frankfort van een uit den Vaticaanse Staat komende auto-karavaan, waarin zich o.a. priesters bevinden, om geestelijke bijstand te verlenen aan de zich in kampen bevindende Duitsers, die uit hun haardsteden verdreven zijn.

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

De publicatie van de stand van 's Rijks kas is thans hervat. Blijkens de Staatscourant van medio November was deze als volgt.

Vorderingen:	
31 October	
De Ned. Bank	f 2.386.672.318
De Bank v. Ned. Gem.	575.019
Kasvord. buitenl.	16.012.028
Daggeldlening	
Postrek. Rijkscompt.	305.023.714
Rek.-crt. Ned.-Indië	443.781.212
id. Suriname	11.670.750
id. Curaçao	198.311
Alg. B. Pensioenf.	
P., T. en T.	
Andere Staatsbedr.	324.030.481
Verplichtingen:	
31 October	
Voorschot Ned. Bank	
id. in rek.- crt.	
Bank v. Ned. Gem.	
Schatkistbiljetten	6.000
Schatkistpromessen	8.923.730.000
Daggeldleningen	
Muntbiljetten	250.148.906
Rek.-crt. Ned. Indië	
id. Suriname	
id. Curaçao	
Alg. B. Pensioenf.	24.898.194
P., T. en T.	896.402.776
Andere Staatsbedr.	2.734.972
Div. instellingen	1.294.389.914

Luitenant Tyrone Power, filmacteur, wordt verwelkomd door zijn echtgenote Annabella, de filmster, bij zijn aankomst te Portland, Oregon, uit het gebied van de Stille Oceaan.

Met een klerenpen in de mond hangt de Noordamerikaanse Afgevaardigde Clare E. Hoffman, een Republikein van Michigan, de sokken op die hij waste in zijn kantoor te Washington. Hoffman vertelde, dat hij zijn eigen zakdoeken en ondergoed wast en herstel